

prof. dr hab. Piotr Miciński
Dziedzina: sztuki
Dyscyplina artystyczna: sztuki muzyczne
Akademia Muzyczna w Łodzi
piotr.micinski@amuz.lodz.pl

Łódź, 10.05.2022 r.

Recenzja pracy doktorskiej mgra Dariusza Perczaka

Zlecniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

Dotyczy:

- Uchwały Rady Wydziału Wokalnego Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu nr 18/2017 z dnia 14 września 2017 r., w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego mgra Dariusza Perczaka w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej: wokalistyka

- Uchwały Rady Wydziału Wokalnego Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu nr 20/2017 z dnia 14 września 2017 r., w sprawie wyznaczenia mojej osoby na recenzenta pracy doktorskiej mgra Dariusza Perczaka w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej: wokalistyka

- Wraz ze wspomnianymi powyżej dokumentami otrzymałem egzemplarz pracy doktorskiej opatrzonej tytułem – „Partia Eugeniusza Oniegina na tle barytonowych partii w operach Piotra Czajkowskiego”, oraz płytę DVD z nagraniem dzieła artystycznego- „P. I. Czajkowski Eugeniusz Onegin, Opera Graz, 14.12.2017 r.”

Podstawowe dane o Kandydacie:

Dariusz Perczak ukończył w 2002 roku podstawową szkołę muzyczną w zakresie gry na fortepianie. W latach 2008-2013 studiował w Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi, w klasie śpiewu solowego mgra Andrzeja Niemierowicza. Uczelnię wyższą ukończył w roku 2013 uzyskując tytuł magistra sztuki. Naukę śpiewu kontynuował w latach 2013-2014 u prof. Rudolfa Piernay'a w *Staatliche Hochschule für Musik und Darstellende Kunst* w Mannheim w *Opernschule*. Od 2015 roku był członkiem studia operowego w Oper Graz, gdzie później został etatowym solistą i pracuje do dziś. W ciągu swej krótkiej, lecz bardzo intensywnej kariery solistycznej wystąpił jako: Marco w *Gianni Schicchi* G. Pucciniego w Teatrze Nowym w Łodzi, Falke w *Die Fledermaus* J. Straussa w Teatrze Muzycznym w Łodzi, Schlendrian w scenicznej wersji *Kaffeeekantate* J. S. Bacha w Akademii Muzycznej w Łodzi i Operze Nova w Bydgoszczy, Sagrestano *Tosce* G.Pucciniego w *Staatliche Hochschule für Musik und Darstellende Kunst* w Mannheim, Schaunard w *La Boheme* G.Pucciniego w *Staatliche Hochschule für Musik und Darstellende Kunst* w Mannheim, Świstos w *Krakowiakach i Góralach* Jana Stefaniego w Operze Narodowej w Warszawie, Baron w *Der Ferne Klang* F. Schrekera w Oper Graz, Fiorillo/Oficer w *Il barbiere di Siviglia* G. Rossiniego w Oper Graz, Kostandis w *Greek Passion* B. Martinu w Oper Graz, Sternik w *Tristanie und Isoldzie* R. Wagnera w Oper Graz, Dancairo w *Carmen*, G. Bizeta na Bregenzer Festspiele, Marcello w *La Boheme* G. Pucciniego w Oper Graz, Hrabia Almaviva w *Le nozze*

di Figaro W. A. Mozarta w Oper Graz, *Onegin* w *Eugeniuszu Onieginie* P. I. Czajkowskiego w Oper Graz, Maximilian w *Candide* L. Bernsteina w Oper Graz, Barone di Trombonok w *Il Viaggio a Reims* G. Rossiniego w Oper Graz, Morales w *Carmen* G. Bizeta w Operze Narodowej w Warszawie, Figaro w *Il Barbiere di Siviglia* w Oper Graz, Cappadozier, 2te Nazarener w *Salome* R. Straussa w Oper Graz, Enrico w *Lucia di Lamermoor* G. Donizettiego w Oper Graz, Masetto w *Don Giovannim* W.A. Mozarta w Oper Graz, Chirurgo w *La forza del destino* G. Verdiego w Oper Graz, Schaunard w *La Boheme* w Oper Graz, Zurga w *Les Pecheurs des Perles* G. Bizeta w Oper Graz, Sharpless w *Madame Butterfly* G. Pucciniego w Oper Graz.

Dariusz Perczak brał także udział w licznych koncertach, wykonując między innymi partię barytonową w *War Requiem* B. Brittena i *Requiem* A. Dvoraka czy partię basową w *Mszy koronacyjnej* W. A. Mozarta.

Dariusz Perczak jest laureatem drugiej nagrody na Konkursie Wokalnym w Katowicach w 2012 roku, I nagrody na Konkursie Wokalnym w Mławie w 2012 roku, III nagrody na Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. *Haliny Halskiej-Fijałkowskiej* we Wrocławiu w 2013 r. Jest także finalistą i laureatem nagrody publiczności w Lions International Singing Competition *Gut Immling* w Bad Endorf, laureatem II nagrody w Konkursie Wokalnym *Impressio Art Sopot* 2014, II nagrody i Nagrody Mozartowskiej w Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. *Ady Sari* w Nowym Sączu w 2015 r., II nagrody w International Vocal Competition *Feruccio Tagliavini* w Deutschlandsberg w 2016 r. oraz II nagrody w International Vocal Competition *Hilde Zadek* w Wiedniu w 2017 r.

Ocena pracy doktorskiej:

Praca doktorska mgra Dariusza Perczaka pt. „Partia Eugeniusza Oniegina na tle barytonowych partii w operach Piotra Czajkowskiego” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na płycie DVD oraz jego opisu. Dzieło artystyczne, to utrwalona realizacja opery *Eugeniusz Onegin* P. I. Czajkowskiego z Oper Graz, w Austrii z dnia 14.12.2017 r. W zapisanym na nośniku elektronicznym spektaklu partię Oniegina wykonuje mgr Dariusz Perczak – solista Oper Graz.

Realizatorami są:

Jetske Mijnsen – reżyseria

Gideon Davey - scenografia

Dieuweke van Reij – kostiumy

Mark van Denesse – światło

Orkiestrę i chór Oper Graz poprowadziła Oksana Lyniv

Wraz z mgr Dariuszem Perczakiem w nagraniu wystąpili:

Tatiana – Sophia Brommer

Leński – Pavel Petrov

Olga – Yuan Zhang

Gremin- Alexiej Birkus

Filipiewna – Elisabeth Hornung

Triquet – Manuel von Senden

Kapitan – Neven Crnić
Zarecki – Konstantin Sfiris

Nagranie zostało dokonane podczas próby z orkiestrą.

Pan Dariusz Perczak dysponuje głosem barytonowym o pięknej barwie i dużym wolumenie, we wspomnianej przez niego wielokrotnie w pisemnej części pracy *Handbuch der Oper* R. Kloibera – określanym jako *Kavalierbariton*. Już pierwsze pojawienie się doktoranta na scenie – jego postać, sposób poruszania się i barwa głosu potwierdzają trafną decyzję o obsadzeniu tego śpiewaka w roli młodego rosyjskiego arystokraty. W dosyć kontrowersyjnej inscenizacji Jetske Mijnsen, gdzie w kilku newralgicznych punktach dzieła zostały zmienione – zarówno zamysł kompozytorski jak i przebieg dramatyczny dzieła, Dariusz Perczak odnalazł właściwą drogę i konsekwentnie zrealizował zadania sceniczne, dzięki czemu jego postać zachowała wiarygodność. Jego działania aktorskie nie wykraczają w zakresie gestu i ruchu poza formę stosowną dla przedstawiciela wyższej klasy w społeczeństwie rosyjskim pierwszej połowy XIX wieku. Skromna, wręcz ascetyczna gra aktorska – prawdopodobnie wynik współpracy z reżyserką- daje zaskakująco dobry efekt i doskonale wpisuje się w pozostałe elementy dzieła scenicznego – równie ascetyczną scenografię i proste, choć stylowe kostiumy. Dariusz Perczak, mimo młodego wieku dojrzałe prowadzi także partię od strony wokalne, prawidłowo rozkładając siły i operując wszystkimi dostępnymi środkami wyrazu muzycznego dla uwiarygodnienia swojej przemyślanej interpretacji. Także wymowa rosyjska jest bez zarzutu. Oczywiście, tak jak w każdym wykonaniu na żywo, zdarzają się momenty, które można by jeszcze poprawić lub udoskonalić, jednak nie wpływa to absolutnie na jednoznacznie pozytywny odbiór jego koncepcji realizacji i wykonania. W każdym przypadku wykonanie takiej partii jest swego rodzaju kompromisem zawartym pomiędzy reżyserem, kierownikiem muzycznym przedsięwzięcia i wykonawcą – Dariusz Perczak wyszedł z niego zwycięsko. W opisie dzieła artystycznego wspomina także w jak dramatycznych okolicznościach powstało nagranie, które jest teraz przedmiotem tej recenzji. Tym bardziej oceniam jego dokonania bardzo wysoko.

Część pisemna przewodu – praca doktorska pt. „Partia Eugeniusza Oniegina na tle barytonowych partii w operach Piotra Czajkowskiego” robi równie imponujące wrażenie. Praca liczy 213 stron i jest swego rodzaju kompendium wiedzy na temat wszystkich ról barytonowych napisanych przez P.I. Czajkowskiego. Zestawienie takie nie jest dostępne w żadnej postaci na polskim rynku wydawniczym – możemy je zatem traktować jako dzieło prekursorskie, godne wydania drukiem. Praca składa się ze streszczenia (w języku polskim i angielskim), wstępu, czterech rozdziałów, zakończenia i bibliografii. Układ pracy jest prawidłowy i nie budzi żadnych zastrzeżeń. Jedynie pierwszy rozdział – bardzo interesująca skądinąd kompilacja kilku ogólnodostępnych biografii kompozytora nie wydaje mi się w tej pracy w ogóle potrzebny, gdyż nie jest ściśle związany z jej tematem.

Kolejny rozdział „Opera *Eugeniusz Oniegin* jako sztandarowe dzieło operowe rosyjskiego romantyzmu” zawiera wszystkie konieczne informacje, ułożone w logiczną całość i dowodzi rozległej wiedzy autora dysertacji w zakresie opisywanego zagadnienia. Analiza muzyczno-słowna została przeprowadzona bez zastrzeżeń. Poprzez „klimaty”

poszczególnych tonacji autor w przekonujący sposób dowodzi w jaki sposób należy interpretować zamysły kompozytora i, zarówno muzycznie jak i scenicznie, realizować partię. Czytelnik znajdzie w pracy także dokładny opis profilu psychologicznego tytułowego bohatera oraz jego emocjonalnych związków z innymi postaciami dramatu. Opis ten, wraz z dogłębną analizą postępowania protagonistów, stanowi dla wszystkich potencjalnych wykonawców opery nieocenioną wartość. Bardzo interesującym aspektem pracy jest analiza tekstu libretta opery z uwzględnieniem podziału na fragmenty będące cytataми z dzieła Aleksandra Puszkina, opracowane na podstawie puszkiniowskiego tekstu i te stworzone na nowo przez librecistę- Konstantina Szyłowskiego i kompozytora. Analiza muzyczna dzieła dowodzi, iż autor jest dobrze i wszechstronnie wykształconym muzykiem.

Także podrozdział – „Najśłynniejsze produkcje i nagrania opery” świadczy o wykonanej ciężkiej pracy polegającej na analizie kilkudziesięciu nagrań dzieła i wyłonieniu spośród nich trzech, które autor uważa za najlepsze – w oparciu o stworzony wcześniej przez niego zespół kryteriów.

Bardzo ciekawy jest rozdział zawierający analizę wszystkich barytonowych partii operowych napisanych przez P. I. Czajkowskiego. Zadanie to było bardzo czasochłonne, wymagało gruntownego zapoznania się ze wspomnianymi rolami zarówno pod względem muzycznym, psychologicznym jak czysto wykonawczym. Fakt, że Dariusz Perczak wielokrotnie odwołuje się w swej pracy do wspomnianego powyżej dzieła Rudolfa Kloibera i korzysta ze stworzonego przez niego podziału na „fachy” potwierdza jego profesjonalizm.

Praca napisana jest poprawnym, naukowym językiem, zawiera niestety pewną ilość błędów literowych, gramatycznych oraz ortograficznych (na stronie 24 jest „z resztą”, a powinno być „zresztą”, na stronie 67 jest „karze”, a powinno być „każe”, na stronach 142, 179 i 186 jest „Verdiowski”, a powinno być „verdiowski”). Dwukrotnie też zmienione zostało nazwisko jednego z bohaterów opery – pierwotnie autor wspomina o nim jako o Zareckim, a później używa nazwiska Sarecki. Błędy te, choć oczywiście wymagają korekty, nie mają znaczenia dla pozytywnej oceny dysertacji.

Konkluzja

Praca doktorska mgra Dariusza Perczaka potwierdza profesjonalizm doktoranta. Zarejestrowane dzieło artystyczne i w ramach niego wykonana partia Oniegina w operze P.I. Czajkowskiego *Eugeniusz Oniegin* jest dowodem na wysoki stopień umiejętności zawodowych artysty, zarówno w zakresie techniki wokalne, jak i warsztatu aktorskiego. Pisemna część pracy doktorskiej stanowi nieistniejący do tej pory w literaturze przedmiotu przewodnik po wszystkich rolach barytonowych w operach P.I. Czajkowskiego. Niniejszym stwierdzam, że mgr Dariusz Perczak wykazał się wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób doktorant rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i spełnił wymagania Ustawy.

Stawiam wniosek o przyjęcie jego pracy doktorskiej.

prof. dr hab. Piotr Miciński

